

CURTEA DE
CONTURI
EUROPEANĂ

Avizul nr. 7/2015

[prezentat în temeiul articolului 287 alineatul (4) al doilea paragraf și al articolului 322
alineatul (2) TFUE]

referitor la o propunere de regulament al Consiliului de modificare a
Regulamentului (UE, Euratom) nr. 609/2014 privind metodele și procedura de
punere la dispoziție a resurselor proprii tradiționale și a resurselor proprii
bazate pe TVA și pe VNB și privind măsurile pentru a răspunde necesităților
trezoreriei

CUPRINS

	Puncte
Introducere	1 - 4
Observații generale	5
Observații specifice	6 - 23
Anticiparea doisperezecimilor lunare din resursele proprii bazate pe TVA și din resursele proprii bazate pe VNB	6 - 8
Raționalizarea regularizărilor anuale ale resurselor proprii bazate pe TVA și ale resurselor proprii bazate pe VNB	9 - 11
Prelungirea termenului de comunicare a datelor VNB în cel de al patrulea an care urmează unui exercițiu financiar dat	12 - 14
Modificarea dobânzilor care se aplică pentru sumele puse la dispoziție cu întârziere	15 - 17
Acordarea posibilității ca statele membre să fie eliberate de răspunderea financiară în cazul amânării înscrierii în contabilitate sau în cazul amânării notificării datoriilor vamale pentru a nu aduce prejudicii anchetelor penale	18 - 20
Ridicarea pragului pentru sumele nerecuperabile care trebuie raportate	21 - 23
Concluzie	24

CURTEA DE CONTURI A UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), în special articolul 287 alineatul (4) al doilea paragraf și articolul 322 alineatul (2),

având în vedere propunerea Comisiei¹,

având în vedere solicitarea adresată de Consiliu în vederea formulării unui aviz cu privire la propunerea menționată anterior, solicitare primită de Curtea de Conturi la 22 septembrie 2015,

având în vedere avizele anterioare formulate de Curtea de Conturi cu privire la sistemul de resurse proprii al Comunităților Europene²,

ADOPTĂ PREZENTUL AVIZ:

INTRODUCERE

1. La 14 septembrie 2015, Comisia a adoptat o propunere de regulament al Consiliului de modificare a Regulamentului (UE, Euratom) nr. 609/2014³ privind metodele și procedura de punere la dispoziție a resurselor proprii tradiționale și a resurselor proprii bazate pe TVA și pe VNB și privind măsurile pentru a răspunde necesităților trezoreriei.
2. Regulamentul (UE, Euratom) nr. 609/2014 va înlocui Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1150/2000⁴ și va intra în vigoare în aceeași zi ca și Decizia 2014/335/UE, Euratom⁵, după

¹ COM(2015) 447 final din 14 septembrie 2015.

² Avizul nr. 7/2014 (JO C 459, 19.12.2014, p. 1), Avizul nr. 2/2012 (JO C 112, 18.4.2012, p. 1), Avizul nr. 2/2008 (JO C 192, 29.7.2008, p. 1), Avizul nr. 2/2006 (JO C 203, 25.8.2006, p. 50), Avizul nr. 4/2005 (JO C 167, 7.7.2005, p. 1) și Avizul nr. 7/2003 (JO C 318, 30.12.2003, p. 1).

³ Regulamentul (UE, Euratom) nr. 609/2014 al Consiliului din 26 mai 2014 privind metodele și procedura de punere la dispoziție a resurselor proprii tradiționale și a resurselor proprii bazate pe TVA și pe VNB și privind măsurile pentru a răspunde necesităților trezoreriei (JO L 168, 7.6.2014, p. 39).

⁴ Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1150/2000 al Consiliului din 22 mai 2000 privind punerea în aplicare a Deciziei 2007/436/CE, Euratom referitoare la sistemul resurselor proprii ale

ce această decizie va fi aprobată de toate statele membre în conformitate cu normele lor constituționale⁶. Prin urmare, modificările propuse nu se referă la normele aflate în vigoare în prezent și nu au un efect asupra acestora.

3. Regulamentul (UE, Euratom) nr. 609/2014 stabilește normele privind punerea la dispoziție a resurselor proprii (inclusiv privind termenele de punere la dispoziție, regularizările, dobânzile la sumele puse la dispoziție cu întârziere și sumele nerecuperabile), precum și măsurile pentru a răspunde necesităților Comisiei în materie de trezorerie. De asemenea, acesta prevede și o serie de dispoziții practice referitoare la păstrarea documentelor justificative de către statele membre și la cooperarea administrativă în ceea ce privește informațiile furnizate de statele membre, precum și norme privind ținerea contabilității resurselor proprii de către statele membre.

4. Cele mai importante modificări propuse de Comisie sunt următoarele:

- anticiparea doispzeciimilor lunare din resursele proprii bazate pe TVA și din resursele proprii bazate pe VNB;
- raționalizarea regularizărilor anuale ale resurselor proprii bazate pe TVA și ale resurselor proprii bazate pe VNB;
- prelungirea termenului de comunicare a datelor VNB în cel de al patrulea an care urmează unui exercițiu financiar dat;
- modificarea dobânzilor care se aplică pentru sumele puse la dispoziție cu întârziere;

Comunităților (JO L 130, 31.5.2000, p. 1), modificat ultima dată prin Regulamentul (UE, Euratom) nr. 1377/2014 (JO L 367, 23.12.2014, p. 14).

⁵ Decizia 2014/335/UE, Euratom a Consiliului din 26 mai 2014 privind sistemul de resurse proprii ale Uniunii Europene (JO L 168, 7.6.2014, p. 105).

⁶ Decizia 2014/335/UE, Euratom și Regulamentul (UE, Euratom) nr. 609/2014 se vor aplica retroactiv, începând cu 1 ianuarie 2014.

- acordarea posibilității ca statele membre să fie eliberate de răspunderea financiară în cazul amânării înscrierii în contabilitate sau în cazul amânării notificării datoriilor vamale pentru a nu aduce prejudicii anchetelor penale;
- ridicarea pragului pentru sumele nerecuperabile care trebuie raportate.

OBSERVAȚII GENERALE

5. În avizele sale nr. 7/2014, nr. 2/2012, nr. 2/2008 și nr. 2/2006, Curtea a exprimat o serie de preocupări privind complexitatea și lipsa de transparență a sistemului de resurse proprii prin care se finanțează bugetul UE. Modificările propuse nu schimbă în esență sistemul existent, ci doar abordează anumite elemente legate de procesul de punere la dispoziție a sumelor solicitate. O parte din modificări pot să aducă un răspuns anumitor nevoi ale Comisiei în materie de lichidități și de gestiune a trezoreriei. Curtea remarcă, de asemenea, că unele dintre modificări au fost propuse pentru a se da curs observațiilor formulate de Curte în avizele, rapoartele anuale și rapoartele sale speciale anterioare.

OBSERVAȚII SPECIFICE

Anticiparea doisprezecimilor lunare din resursele proprii bazate pe TVA și din resursele proprii bazate pe VNB

6. În temeiul Regulamentului (UE, Euratom) nr. 609/2014, Comisia poate invita statele membre să anticipeze cu una sau două luni din primul trimestru al unui exercițiu bugetar înscrierea unei doisprezecimi din sumele prevăzute în buget ca resursă proprie bazată pe TVA și ca resursă proprie bazată pe VNB. În practică, aceasta înseamnă că Comisia poate anticipa două doisprezecimi în cursul primului trimestru. Comisia informează în prealabil statele membre, cel târziu cu două săptămâni înainte de înscrierea solicitată.

7. Comisia propune ca suma care poate fi anticipată să fie crescută de la două la trei doisprezecimi, iar perioada să fie extinsă de la primul trimestru la primele șase luni ale exercițiului financiar. Limita de două săptămâni pentru informarea statelor membre este menținută. În practică, Comisia va avea posibilitatea de a solicita anticiparea a până la trei

doisprezecimi în orice moment din cursul primelor șase luni ale exercițiului financiar, dând un preaviz de cel puțin două săptămâni statelor membre.

8. În opinia Curții, Comisia trebuie într-adevăr să fie în măsură să solicite lichiditățile necesare pentru a finanța cererile de plată în timp util. Totuși, întrucât astfel de solicitări pot crea probleme în materie de lichidități în statele membre, Comisia ar trebui să elaboreze un sistem pentru a-și planifica în mod mai adecvat nevoile de lichidități și ar trebui să mărească termenul minim de notificare a unor astfel de solicitări de doisprezecimi suplimentare.

Raționalizarea regularizărilor anuale ale resurselor proprii bazate pe TVA și ale resurselor proprii bazate pe VNB

9. În conformitate cu articolul 10 din Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1150/2000, regularizarea⁷ resurselor proprii bazate pe TVA și pe VNB are loc în fiecare an, în prima zi lucrătoare a lunii decembrie. Aceste regularizări diferă de la un an la altul și pot fi pozitive (plăți suplimentare solicitate de statele membre) sau negative (sume care urmează a fi rambursate statelor membre). Regularizările pot avea drept rezultat sume foarte ridicate. Prin urmare, Consiliul a adoptat Regulamentul (UE, Euratom) nr. 1377/2014 de modificare a Regulamentului (CE, Euratom) nr. 1150/2000, care le permite statelor membre ca, în circumstanțe excepționale, să pună la dispoziție (retroactiv, începând cu 30 noiembrie 2014), regularizările efectuate, până în prima zi lucrătoare a lunii septembrie a anului următor. În Avizul nr. 7/2014, Curtea a remarcat că această modificare ar putea să crească nivelul de complexitate al sistemului de resurse proprii.

10. Conform propunerii actuale, Comisia va calcula regularizările contribuțiilor la resursele proprii bazate pe TVA și pe VNB⁸ și va comunica în mod oficial statelor membre sumele

⁷ În fiecare an, statele membre trebuie să furnizeze actualizări ale datelor privind VNB-ul și TVA-ul pentru exercițiile care pot face încă obiectul modificărilor (cele patru exerciții anterioare) sau pentru a soluționa punctele care fac obiectul unei rezerve. Comisia utilizează aceste informații pentru a recalcula contribuțiile bazate pe TVA și pe VNB ale statelor membre aferente exercițiilor anterioare.

⁸ Pe baza datelor privind TVA și VNB pentru anul n-1 și anii precedenți transmise Comisiei de statele membre în anul n, în conformitate cu articolul 7 alineatul (1) din Regulamentul (CEE, Euratom) nr. 1553/89 al Consiliului din 29 mai 1989 privind regimul unitar definitiv de colectare

finale în luna ianuarie a anului n+1. În același timp, Comisia va calcula redistribuirea valorii totale a regularizărilor între statele membre, în funcție de cota fiecăruia în VNB-ul tuturor statelor membre pentru bugetul aferent anului n+1.

11. Conform acestei propuneri, nu este necesar niciun buget rectificativ, iar Comisia atenuează impactul asupra necesarului de numerar de care au nevoie statele membre pentru a plăti sumele aferente regularizărilor⁹. De asemenea, propunerea acordă posibilitatea de a se dispune de mai mult timp între data notificării (înainte de 1 februarie) și momentul în care statele membre trebuie să pună la dispoziție sumele (1 iunie), reducând astfel gradul de incertitudine bugetară și financiară din statele membre. Curtea consideră că această propunere reprezintă un pas înainte în simplificarea sistemului de resurse proprii.

Prelungirea termenului de comunicare a datelor VNB în cel de al patrulea an care urmează unui exercițiu financiar dat

12. În temeiul Regulamentului (UE, Euratom) nr. 609/2014, modificările aduse VNB-ului pot fi luate în considerare numai până la data de 30 septembrie a celui de al patrulea an care urmează unui exercițiu financiar dat.

13. Comisia propune ca acest termen să fie prelungit la data de 30 noiembrie a celui de al patrulea an care urmează unui exercițiu financiar dat.

14. Deoarece datele referitoare la VNB sunt furnizate de statele membre la 22 septembrie¹⁰, Comisia poate să nu dispună de timp suficient pentru a le evalua înainte să intervină termenul de prescriere a acestora. Curtea salută, așadar, propunerea de prelungire a termenului.

a resurselor proprii provenite din taxa pe valoarea adăugată (JO L 155, 7.6.1989, p. 9) și cu articolul 2 alineatul (2) din Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1287/2003 al Consiliului din 15 iulie 2003 privind armonizarea venitului național brut la prețurile pieței (Regulamentul VNB) (JO L 181, 19.7.2003, p. 1).

⁹ Impactul în bugetul și în contabilitatea Comisiei va fi zero. Statele membre vor trebui să plătească (sau să primească) doar sumele calculate luând în considerare cota lor respectivă în VNB.

¹⁰ A se vedea articolul 2 alineatul (2) din Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1287/2003.

Modificarea dobânzilor care se aplică pentru sumele puse la dispoziție cu întârziere

15. Regulamentul (UE, Euratom) nr. 609/2014 prevede o rată de bază (rata principală de refinanțare a Băncii Centrale Europene sau a băncii centrale naționale, pentru țările din afara zonei euro), o majorare cu 2 puncte procentuale, plus o majorare cu 0,25 puncte procentuale pentru fiecare lună de întârziere. Rata se aplică pentru întreaga perioadă de întârziere (cuprinsă între data scadenței și data la care suma este în cele din urmă creditată în conturile Comisiei).

16. Conform propunerii Comisiei, majorarea ar trebui să fie ridicată de la 2 la 3,5 puncte procentuale, menținându-se totodată majorarea lunară cu 0,25 puncte procentuale. În plus, Comisia propune ca totalul majorării să fie plafonat la 20 de puncte procentuale.

17. Curtea consideră că trebuie să se găsească un echilibru între stimularea statelor membre în vederea respectării obligațiilor lor de plată și principiul proporționalității în aplicarea dobânzilor la sumele puse la dispoziție cu întârziere. Curtea salută, așadar, propunerea de a plafona nivelul maxim al majorării ratei dobânzii.

Acordarea posibilității ca statele membre să fie eliberate de răspunderea financiară în cazul amânării înscrierii în contabilitate sau în cazul amânării notificării datoriilor vamale pentru a nu aduce prejudicii anchetelor penale

18. În conformitate cu articolul 13 alineatul (2) din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 609/2014, statele membre sunt eliberate de obligația de a pune la dispoziția Comisiei sumele corespunzătoare drepturilor constatate aferente resurselor proprii tradiționale care se dovedesc imposibil de recuperat (i) din motive de forță majoră sau (ii) din alte motive care nu le sunt imputabile.

19. Comisia propune adăugarea unui paragraf suplimentar, conform căruia statele membre sunt eliberate, de asemenea, de obligația de a-i pune la dispoziție sumele în cazul în care este necesar să se amâne înscrierea în evidența contabilă sau notificarea datoriei vamale,

pentru a nu se aduce prejudicii unei anchete penale. Această eliberare are loc numai în cazul în care sunt îndeplinite un număr de trei condiții¹¹.

20. În opinia Curții, introducerea acestui paragraf este în concordanță cu o trimitere similară existentă în Codul vamal al Uniunii¹² și poate permite statelor membre să protejeze mai bine interesele financiare ale UE. Cu toate acestea, în statele membre nu există o definiție armonizată pentru infracțiune (și, prin urmare, pentru ancheta penală). În plus, în opinia Curții, condițiile propuse lasă o marjă prea mare de interpretare.

Ridicarea pragului pentru sumele nerecuperabile care trebuie raportate

21. În temeiul Regulamentului (UE, Euratom) nr. 609/2014, statele membre transmit Comisiei un raport cuprinzând informații referitoare la cazurile considerate nerecuperabile, atunci când valoarea drepturilor constatate depășește 50 000 de euro¹³.

22. În vederea reducerii sarcinii administrative pentru serviciile Comisiei, precum și pentru statele membre, Comisia propune ca pragul să fie dublat, trecând la 100 000 de euro.

23. Curtea salută această modificare și remarcă faptul că pragul nu mai fusese revizuit din 2004¹⁴. Comisia a calculat noul prag pe baza unor date istorice, în vederea reducerii sarcinii

¹¹ Aceste condiții sunt următoarele:

- (a) anchetele penale au drept justificare protejarea intereselor financiare ale Uniunii;
- (b) anchetele penale sunt efectuate cu rigurozitate;
- (c) taxele și impozitele naționale nu au făcut obiectul unui tratament mai favorabil decât cel aplicat drepturilor nerecuperabile.

¹² A se vedea articolul 102 alineatul (3) și articolul 105 alineatul (6) din Regulamentul (UE) nr. 952/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 octombrie 2013 de stabilire a Codului vamal al Uniunii (JO L 269, 10.10.2013, p. 1).

¹³ Este vorba de înregistrări care sunt anulate din contabilitatea resurselor proprii tradiționale, fiind considerate nerecuperabile. Comisia analizează cazurile și evaluează dacă se aplică condițiile prevăzute la articolul 13 alineatul (2) din Regulamentul (UE, Euratom) nr. 609/2014 pentru a permite statelor membre să fie eliberate de obligația de a pune la dispoziția Comisiei sumele respective.

¹⁴ A se vedea articolul 1 alineatul (13) din Regulamentul (CE, Euratom) nr. 2028/2004 al Consiliului din 16 noiembrie 2004 de modificare a Regulamentului (CE, Euratom) nr. 1150/2000 privind punerea în aplicare a Deciziei 94/728/CE, Euratom referitoare la sistemul de resurse proprii al Comunităților (JO L 352, 27.11.2004, p. 1).

administrative, fără a pune în pericol în mod nejustificat sumele aflate în joc. Curtea remarcă, de asemenea, că evaluarea cazurilor poate fi realizată de Comisie în cursul inspecțiilor anuale la nivelul statelor membre.

CONCLUZIE

24. Modificările propuse pentru Regulamentul (UE, Euratom) nr. 609/2014 ar trebui să îmbunătățească situația actuală în ceea ce privește procedura de punere la dispoziție a sumelor aferente contribuțiilor la resursele proprii.

Prezentul aviz a fost adoptat de Camera IV, condusă de domnul Milan Martin CVIKL, membru al Curții de Conturi, la Luxemburg, în ședința sa din 11 noiembrie 2015.

Pentru Curtea de Conturi

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA

Președinte